

AGÓCS KÁROLY

Részletek a Remekmű c. könyvből

Bűnbeesés

A fiatalember eltökélte, hogy megveszi a varázsgömböt, ahogy magában nevezte. Már régebben kinézte magának a boszorkánybolt kirakatában. Alma nagyságú volt, színe pedig a bordónak éppen az az árnyalata, mely gyermekkorában valósággal elbűvölte. Előtte egy kartonlapocskán, kalligrafikus betűkkel írva ez állt: *A boldogság titka*. Minden pénzét magához vette, úgy ment el a boltba, izgatott várakozással.

– Mennyibe kerül? – kérdezte az eladótól.

Fekete ruhás, barna bőrű, akár szépnek is mondható, kissé testes, szinte még fiatal nő volt. Talán igazi boszorkány. Felhúzta a szemöldökét, úgy nézett rá egy darabig, majd közölte vele az árat, lassan mondva ki a számot, alighanem színlelt, mély, bűgő hangon.

– Éppen annyi van nálam – mondta ő fellélegezve.

– Azért mondtam éppen ezt az összeget, gondolhatod – válaszolta kajánul a boszorkány.

– Nem lehet alkudozni? – kérdezte a fiatalember bátortalanul.

– Csak fölfelé – nevette el magát a boszorkány.

– Hogyan tudhatom meg a titkot? – kérdezte a fiatalember.

– Maga a gömb őrzi – válaszolta amaz.

– A belsejében? – kérdezte ő.

– Lehet. Többet én sem tudok – mondta a boszorkány hamiskásan mosolyogva.

A szekrény tetején helyezte el, egy kis fatányéron. Derűvel töltötte be a szobáját, s valahányszor el-elnézte hosszán, valami oktalan öröm ébredt benne, már-már boldogság. Ám hiába töprengett a titkon, melyet őrzött. Nem lehetett a belsejébe látni, se szétnyitni, nem

volt rajta rejtett nyílás, és ha megrázta, a legkisebb zörejt se hallatszott belőle. A harmadik napon az asztalra helyezte, és egy kis kalapáccsal, harmadszori próbálkozásra, egy erőteljes ütéssel összetörte. Ámulatára egészen parányi, egyforma kristályokra hullott szét. Egy kis papírtekerceszt őrzött, hossza, mint a gömb átmérője volt. Izgatottan hajtotta szét. Benne volt egy másik papírtekerces, közepén fehér selyemzsinórral átkötve. Apró gyöngybetűkkel írva ez állt a széthajtott tekercesen:

„Szegény halandó, oda a boldogságod, és csak magadat okolhatod érte. De lásd, visszaszerezheted, csak össze kell raknod a gömböt sok ezer szilánkjából. Maguktól tapadnak egymáshoz, de naponta csak egyet-egyet illeszthetsz az előzőekhez, így igencsak benne leszel a korban, mire elkészülsz vele, hacsak fel nem adod. A másik tekerceset csak akkor bontsd fel, ha majd összeraktad a gömböt, addig semmiképp.”

Három nap elteltével felülkerekedett benne a kíváncsiság, és felbontotta. Ezt olvasta rajta:

„Lám, amint helyére illesztetted az utolsó darabkáját, a gömb széthullott. Ne ess kétségbe; mert a boldogság reményében rakosgattad össze, nem kevés, mit elmondhatsz, életed tanulságaként immár: boldog voltam, míg remélhettem a boldogságot.”

A csalogány

A földesurat valósággal elbűvölte a gyermek éneke, ahogy terelte a tucatnyi libát a hűvös, kora nyári alkonyatban, zsákból fércelt pendelyében, mezítláb. Tíz-tizenkét éves lehetett, borzas hajából ítélve lány. Egészen a tanyáig követte a lován, anélkül, hogy az észrevette volna. Csak amikor az udvar túlsó végében

ugatni kezdett a kutya, akkor fordult hátra, majd ijedten megiramodott a ház felé. Annak ajtaja mindjárt kinyílt, és egy sovány, közepkorú asszony lépett ki rajta, ő meg besurrant a házba. A földesúr odaléptetett az asszony elé.

– Jó estét uraságodnak – köszöntötte az, meglepetten nézve rá. – Miben lehetek szolgálatára?

– Jó estét neked is – köszönt vissza a földesúr. – Gyönyörűen énekel a lányod, büszke lehetsz rá.

– A mostohája vagyok – mondta amaz nyomatékosan, mintegy tiltakozva. – Gonosz mostoha – tette hozzá, majd bántóan felnevetett, kivillantva egyetlen fogát.

– Éppen egy ilyen csalogány hiányzik a kastélyomból – mondta a földesúr –, hogy egész nap gyönyörködjek az énekében. Mennyiért adod el nekem?

– Tíz aranyért – vágta rá gondolkodás nélkül az asszony. – De ha meggondolja magát uraságod – folytatta kajánul mosolyogva –, a duplájáért fogadom csak vissza.

– Áll az alku – válaszolta erre a földesúr. – Holnap reggel érte küldök egy kordét.

A lányt megfürdették, és szép ruhába öltöztették. A földesúr pesztrát fogadott mellé, hogy gondját viselje és tanítgassa az illedelmes viselkedésre és szép beszédre. A cselédek a kedvét keresték, és szeretettel bántak vele. Szóra bírni azonban nemigen tudta senki. Ha kérdezték, legtöbbször csak bólogatott vagy tagadólag rázta a fejét, szégyenlősen. Eleinte ámulatba ejtette a bőség, a pompa és ragyogás, de aztán egyre idegenebbnek érezte, miként a derűt, vidámságot is, és nem oldódott a gyanakvása az emberek kedvességével szemben. Hacsak tehette, a kastélyt körülölelő hatalmas kertben sétálgatott, vagy el-elüldögélt egy padon. Az állatok furcsamód nem féltek tőle; galambok, rigók, pintyek, cinkék, verebek röpködtek és mókusok ugrándoztak körülötte, vagy telepedtek mellé a padra, de még a vállára is. Mindig vitt nekik eleséget, és a tenyeréből ettek. A pávák és aranyfácánok nagy kegyesen hagyták, hogy megsimogassa őket.

Jó két hete lakott már a kastélyban, de még senki sem hallotta énekelni. Ha meglátta a földesurat, elfutott és elbújt előle. Egy alkalommal azonban annyira belefeledkezett a színpompás, bódító illatú virágok szagolgatásába, hogy túl későn vette észre, és annak sikerült elkapnia a karját.

– Azért vettelek magamhoz – mondta neki –, hogy hallgassam az énekedet, és arra számítottam, hogy sose fogysz majd ki a szebbnél szebb dalokból. Bőségben van részed, szép ruhákban járhatsz, minden kívánságod teljesül, és szeretettel bánnak veled. Hogyhogy sohase énekelysz?

A lány elfordította a fejét, és félénken, szánni való erőfeszítéssel szabadulni próbált.

– Nincs miért – felelte végül alig hallhatóan.

A földesúr megütközött a válaszon. Sehogy se értette.

– Akkor visszaadlak a mostohádnak – mondta némi gondolkodás után, bosszúsan.

A lány arca alig észrevehetően felderült.

Ahogy pár hét múlva, egy hűvös, borús, szeles alkonyon a földesúr ellovagolt a tanya előtt, az udvar homályából újra hallhatta a lány énekét.

Még gyönyörűbbnek találta, mint azelőtt.

Könyvajánló

A férfi ráérősen, különösebb érdeklődés nélkül lapozgatta a könyvet, bele-beleolvasott, és végül visszatette a többi közé.

– Már megbocsásson – fordult hozzá a mellette álló nő –, nagy élménytől fosztja meg magát, ha nem veszi meg. Mondhatom, a legjobb könyv, amit valaha is olvastam.

– Igazán? – csodálkozott el a férfi. – Tudja, én nem vagyok egy nagy olvasó. Általában untatnak a könyvek, a kortárs irodalommal szemben meg igencsak bizalmatlan vagyok.

– Ó, ez egészen különleges könyv – lelken-dezett a nő. – Bölcséleti-misztikus próza, de

nem az elvont elmélkedés síkján, hanem fordulatos cselekmények keretébe foglalva. A stílusa meg egyenesen lenyűgöző.

– Akkor megveszem – mondta a férfi, de inkább csak hogy kedvében járjon a nőnek.

– Nem fogja megbánni. Én is veszek egyet, ajándékba valakinek.

Együtt mentek a pénztárhoz.

– Ha ráér, megihatnánk egy kávét – kockáztatta meg a férfi, miután kiléptek a könyvesboltból, és mindjárt egy presszó elé értek.

– Egy kicsit szűken vagyok az idővel, de befér – válaszolta a nő.

Valójában örült a meghívásnak; rokonszenvesnek találta a férfit.

Leültek egymással szemben, és a pincér máris kiszolgálta őket.

– Szóval nem nagyon szereti az irodalmat – szólalt meg a nő, miután belekortyolt a kávéjába.

– Inkább a technika és a tudományok érdekelnek – válaszolta a férfi. – A repülés, az űrhajózás, de főleg a csillagászat.

– Azért ígérje meg, hogy elolvassa – mondta a nő.

– Megígérem – válaszolta a férfi. – Ha megadja a telefonszámát, felhívom, és beszélgethetnék róla, ha majd elolvastam.

– Rendben – mondta a nő, és átnyújtott neki egy névjegykártyát. – Higgye el, nem fogja megbánni. Én egyszerűen nem tudok betelni vele. Mintha sokadik alkalommal is először olvasnám, újra meg újra felfedezem. Kíváncsi lennék a szerzőjére.

– Lehet, hogy csalódna, ha látná – mondta a férfi.

– Nem nagyon – felelte a nő némi tünődés után. – Valamiért úgy gondolom, nem egy szimpatikus ember. Inkább rosszcarcú, meg eléggé elhanyagolt. Valószínűleg beteges. Szinte biztos, hogy erős dohányos, és nem kizárt, hogy alkoholista, vagy valamilyen más káros szenvedély rabja. Talán éppen pusztuló testéből táplálkozik a rendkívüli alkotó képessége, mint sok nagy művész esetében. És persze magának való, mogorva, összeférhetetlen. Csúnyasága ellenére is nárcisztikus, arcáról sugárzik a felsőbbrendűség gögje.

– Maga igazán okos nő – mondta a férfi őszinte elismeréssel.

– Köszönöm – válaszolta az. – Lehetnék sokkal okosabb is. Lassan mennem kell – mondta aztán, ahogy megitta a kávéját, és az órájára pillantott.

– Kár – mondta a férfi. – Akkor hívom a pincért. Előtte, ha gondolja, dedikálom a könyvet.

Székita aranykincs (Tibold László fotója)